

DİSTİMİ VE CİNSİYET

Dr. Ali C. ARIK* Dr. Mehmet ÇOPUR*, Dr. Ahmet R. ŞAHİN

* Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi, Psikiyatri Anabilim Dalı

ÖZET

Bu çalışmada 100 distimik hastanın tıbbi kayıtları gözden geçirildi. Erkek ve kadın hastalar değişik parametreler yönünden karşılaştırıldı ve tek önemli farklılık olarak erkek hastaların tedavi için daha erken başvurdukları bulundu.

Anahtar Kelimeler: Distimi, cinsiyet

SUMMARY

Dysthymia and Gender

In this study the medical records of 100 dysthymic patients were reviewed. Male and female patients were compared for various parameters and it was found that the only significant difference was the earlier seeking of treatment in male patients.

Key Words: Dysthymia, gender.

GİRİŞ

Distimi günlük aktivitelere karşı ilgi ve istek kaybı, halsizlik gibi belirtilerle ortaya çıkan, arada bir kaç gün iyilik periyodları olan kronik bir hastalıktır. Hastanın sosyal ve iş ilişkileri bozulur ve kadınlarda erkeklerden daha sık görülür (1-3). Bu hastalık üzerinde cinsiyetin etkisi az araştırılmış bir konudur. Bu çalışmada distimisi olan kadın ve erkek hastalar çeşitli parametrelerde karşılaştırılmış ve cinsiyete bağlı farklılıklar araştırılmıştır.

MATERYAL VE METOD

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Polikliniğinde DSM-III-R (4) kriterlerine göre distimi tanısı almış 100 hastanın dosyaları gözden geçirildi. Cinsiyetlerine göre iki gruba ayrılan hastaların yaşları, medeni durumları, sosyoekonomik durumları, hastalığın başlama yaşı ve başladıktan sonra ilk kez kaç yıl sonra doktora başvurdukları araştırıldı ve bulgular karşılaştırıldı. İstatistiksel hesaplamalar t-testine göre yapıldı.

BULGULAR:

Hastaların 65 tanesi (%65) kadın, 35 tanesi (%35) erkekti. Kadın hastaların yaş dağılımı 19-57 yıl olup, yaş ortalaması 38.66 ± 1.29 yıl, erkek hastaların yaş dağılımı 20-55 yıl olup yaş ortalaması 36.41 ± 1.39

yıl idi. Bu iki ortalama arasında istatistiksel farklılık saptanmadı ($P>0.05$).

Çalışmaya katılan hastaların medeni ve sosyoekonomik durumları açısından kadın ve erkekler arasında farklılık bulunmamıştır. Sosyodemografik özelliklerle ilgili bulgular Tablo: I'de özetlenmiştir.

Tablo 1. Sosyodemografik özellikler

	KADIN		ERKEK	
	n	%	n	%
Medeni Durum				
Evli	61	93.84	33	94.28
Bekar	4	6.16	2	5.72
Dul	-	-	-	-
Sosyoekonomik durum				
İyi	11	16.92	6	17.15
Orta	45	69.23	24	68.57
Kötü	9	13.85	5	14.28

Hastalığın başlama yaşı kadın hastalarda 29.59 ± 1.09 yıl, erkek hastalarda 30.86 ± 1.06 yıl olarak saptandı. İki ortalama arasında farklılık yoktu ($p>0.05$).

Haberleşme Adresi: Yrd. Doç. Dr. Ali C. ARIK, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi, Psikiyatri Anabilim Dalı, Kurupelit/ SAMSUN.

Kadın hastalar, hastalık başladıktan 4.36 ± 0.41 yıl sonra ilk kez doktora başvururken, bu süre erkeklerde 2.65 ± 0.16 yıl idi. İki grup arasındaki bu farklılık istatistiksel olarak önemli bulundu ($p < 0.01$).

TARTIŞMA

Literatürde distiminin kadınlarda daha sık görüldüğü bildirilmiştir (1,4-6). Weissman ve ark. (2) kadın/erkek oranını 1.9/1 olarak saptamışlardır. Cinsiyetle ilgili bu sonuçlar bizim bulgularımızla uyumludur.

Bu güne kadar yapılan çalışmalarda distiminin kadınlarda 18-65 yaşlar, erkeklerde 18-55 yaşları arasında görüldüğü bildirilmiştir (2,5). Bizim bulgularımız bu sonuçlardan farklı değildir.

Evenson ve ark. (7), 9567 distimik hasta üzerinde yaptıkları çalışmalarında hastalığın başlama yaşını kadınlarda 32.65, erkeklerde ise 31.67 olarak göstermişlerdir. Bizim çalışmamızda ise bu bulgunun

tersine hastalığın başlama yaşı kadınlarda daha düşük saptanmıştır.

Çalışmamızda erkek hastaların distimik şikayetler başladıktan sonra kadın hastalardan daha çabuk doktora başvurdukları saptanmıştır. Bu bulgu literatürde bu konuyu araştıran bir çalışmaya rastlanamadığından karşılaştırılamamıştır.

SONUÇ

Son yıllarda heterojen bir kavram olarak kabul edilen ve üzerinde çok tartışılan bir hastalık olan distimide kadın erkek farkını araştırdığımız bu çalışmada, tek fark olarak erkek hastaların hastalık başladıktan sonra daha erken doktora gittikleri saptanmıştır. Bu bulgu, iş yaşamını olumsuz etkileyen hastalığın genellikle ailesini geçindirmekle yükümlü olan erkeğin, hastalığın semptomlarının ağırlığından değil, fakat iş verimliliğinin düşmesi sonucunda doktora daha çabuk başvurduğu şeklinde açıklanabilir.

KAYNAKLAR

1. Goldman HH: Review of General Psychiatry. London, Prentice-Hall International, 1992, 233.
2. Weissman MM, Leaf PJ, Tischler GL: Affective disorders in five united States Communities. Psychol Med. 1988, 18: 141-53.
3. Weissman MM, Klerman G: Sex differences and the epidemiology of depression. Arch Gen Psychiatry. 1977; 34: 98-111.
4. American Psychiatric Association, Diagnostic and Statistical manual of mental disorder. Third edition, revised, Washington DC, American Psychiatric Association, 1987.
5. Myers JM, Weissman MM, Tischler GL: Six month prevalence of psychiatric disorders in the three communities 1980-1982. Arch Gen Psychiatry 1984; 41: 959-67.
6. Öztürk OM: Duygulanım Bozuklukları, (ed) M.O. Öztürk Ruh Sağlığı ve Bozuklukları. İstanbul, Evrim Basım, 1989.
7. Evenson Cr, Meier ST, Hagan BJ: Sex differences in the age of onset of affective disorder. Comprehensive Psychiatry. 1993; 34: 187-91.